SEBAHATTİN ÇELEBİ FRANKFURT

Merhum İlhan Bardakçı ile Bonn Siegburg'taki evinin bahçesinde 1995'ten sonra defalarca görüştük.

Amerika'nın gazabına uğrayan gazeteci

İlhan Bardakçı

Bu yazı büyük ilham aldığım İlhan Hoca'ya karşı bir vefa yazısı. Göz yaşları içinde anlattığı Almanya'ya geliş hikayesini ve Süleyman Demirel'in uyarısıyla yurtdışına çıkış öyküsünü dün gibi hatırlıyorum. Bu bir İstanbul beyefendisinin sürgün kaleminin öyküsü...

Tarih bazen yazanla yaşayanın kaderini birbirine düğümler. İlhan Bardakçı'nın hikayesi de tam olarak böyle başlar: Osmanlı'dan Cumhuriyet'e devredilen o ağır devlet mirasının gölgesinde...

1995'te geldiğim Almanya'da ilk tanıştığım gazetecilerdendi. Kendi ağzından dinlediğim bilgileri ve kendisi hakkında yapılan casusluk iddialarını aradan geçen bunca yıldan sonra aktarmak benim için hem mesleki bir sorumluluk, hem de vicdani bir görev. Bu yazıda mümkün olduğunca objektif davranarak, kendisi hakkında söylenenleri ve kendisinin bana bizzat anlattıklarını beraberce kaleme alacağım. Amacım kimseyi aklamak veya karalamak değil.

Yurtdışına çıkmasını merhum Süleyman Demirel'in istediğini bizzat kendisi söylemişti. Almanya'ya gelir gelmez de merhum Alparslan Türkeş'in Avrupa Ülkücüleri çatı örgütü Türk Federasyon yetkililerine sahip çıkmaları konusunda talimat verdiği de biliniyordu.

1925 yılında dünyaya gelen İlhan Bardakçı, sıradan bir evin çocuğu değildi. Babası Cemal Bardakçı, Milli Mücadele'nin ateşten gömleğini giymiş, Atatürk ile omuz omuza çalışmış ve Cumhuriyet'in kuruluş harcını karmış önemli valilerden biriydi. Evin içi tarihle, devlet adabıyla ve *"sır"* kavramının ağırlığıyla doluydu. İşte bu atmosfer, onun ruhuna sadece bir tarih meraklı değil; olayları *"insan, hüzün ve yaşanmışlık"* üzerinden okuma yeteneği zerk etti.

İmparatorluğa veda eden kalem olarak tanınıyordu

Hukuk eğitimi almasına rağmen o, kelimelerin gücünü, yani gazeteciliği seçti. 1970'ler ve 80'lerde kalemi eline aldığında, karşısında kuru ve akademik bir tarih değil; yaşayan, nefes alan ve hüzünlenen bir tarih vardı. Üslubu o kadar akıcı ve e-